

Мистецтвознавство

УДК 784.75+398.8

Тормахова Вероніка Миколаївна

кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри джазу та естрадного співу,
Київський національний університет
культури і мистецтв
e-mail: tormakhova@mail.ru

ФОЛЬКЛОРНІ МУЗИЧНІ ТРАДИЦІЇ У WORLD MUSIC (НА ПРИКЛАДІ ГРУПИ "DAT")

У статті аналізуються особливості одного з провідних напрямів музичної культури XX – початку XXI ст. – World music. Його основу складають найбільш давні, архаїчні шари фольклору різних країн світу. В композиціях групи "DAT" поєднуються ритмічні, ладові елементи африканського фольклору, а в інтонаціях, мелодиці, типі голосоведіння та лексиці простежується зв'язок з українськими народними піснями. Саме завдяки синтезу різних етнічних, навіть абсолютно протилежних традицій виникають неповторні мистецькі зразки в рамках World music.

Ключові слова: World music, фольклор, мелодія, ритм.

Тормахова Вероника Николаевна, кандидат искусствоведения, доцент кафедры джаза и эстрадного пения, Киевский национальный университет культуры и искусств

Фольклорные музыкальные традиции в World music (на примере группы "DAT")

В статье анализируются особенности одного из ведущих направлений музыкальной культуры XX – начала XXI в. – World music. Его основу составляют наиболее древние, архаические слои фольклора разных стран мира. В композициях группы "DAT" сочетаются ритмические, ладовые элементы африканского фольклора, а в интонациях, мелодике, типе голосоведения и лексике прослеживается связь с украинскими народными песнями. Именно благодаря синтезу различных этнических, даже совершенно противоположных традиций возникают неповторимые художественные образцы в рамках World music.

Ключевые слова: World music, фольклор, мелодия, ритм.

Tormakhova Veronica, PhD in Arts, associate professor of the jazz and pop singing chair, Kyiv National University of Culture and Arts

Folk music tradition in World music (the example group "DAT")

At the beginning of the XXI century one of the trends of the music culture is mixing, combining and interpenetration of different music types such as classical and rock, classical and rap, jazz and folklore, etc. Certainly this process helps new styles, internal updates are the constant evolution of musical genres and practices. World music is one of the leading areas of musical culture of the XX – the beginning of the XXI century, which still has short history.

We'll try to explore the factors that have influenced the World Music. The sources that underpin this trend are the most ancient, archaic forms of folklore, which pronounced syncretism thinking. Let's consider the features of African folklore and Ukrainian.

Music of Africa is closely connected with African languages, the most of them are tone. The most part of African music is vocal. Melody is born and develops according the words. It leads that the text affects the intonation system tunes. Putting words on music they retain their meaning in case that the motion tune goes up or down to exactly match the proclamation warehouses. Particularly it's important to note that each African spoken language meets certain musical harmony.

Typically the vocal music is played by soloist or group in unison without harmonic accompaniment. A characteristic feature of African singing is the method of the "call and answer" when soloist's solo has to be answered by choir's chorus. Rhythmically African songs can be divided into two main groups. They are the "free" and "fixed" rate. The main difference between them is the melody being accompanied by an underscore regularly recurring fractions of time in the first case, and in the second one it is a rhythmic accompaniment accompany singing. The most of African songs are accompanied by active with rhythmic accompaniment. Comparing with the European tradition which has divided into many musical art components into separate arts, including song and dance, separating the sound from its plastic expression, the force of the African music impact is in its syncretism.

Based on the theory of the world folklore common origin as one of the earliest stages of human culture and as non-verbal communication (gestures, facial expressions), we can assume the possible existence of a single intonation base. Early examples of folklore in various nations are very similar. The gradual involvement of all members of society to common work didn't obstructed free development of the personality. It has created a unique form of concentrate primary culture of every nation. The main feature of folklore was the absence of separation between performer and audience. It became a fundamental feature of all popular music, including jazz and rock.

We consider the peculiarities of Ukrainian folklore now. The folklore of the African peoples is based on rhythmic variety where the melodic principle dominates. The European folklore is the opposite of the previous one. We can show it on such example as Ukrainian folk music. Considering the characteristics of Ukrainian folklore, you can notice that the melody of Ukrainian folk songs, different intonation and motive, metro-rhythmic variety are depended on the content and the social function of a folklore genre or type, place of existence.

The group "DAT" song "I've got free" is a sample composition which belongs to the World Music, the hallmark of which is the use of samples of vocal and instrumental folk of the world (origin of the name the World – World Music). Instead of samples, live sound of folk instruments and vocals in folk singing style are often used. Complex means of musical expression, used in the song "I've got free", confirms the aforesaid:

1. Using kolomyika's rhythm in the basis of the song. It talks about the spreading of kolomyika thinking across Ukraine from the western territory. It was rethought by the pop group which does not belong to the western region.
 2. Using the characteristic words of the western dialect in the song's text.
 3. Variant development of melodic material in the vocals that comes from folk music.
 4. In polyphonic style of singing, being used in the chorus we can see the link with the burdon texture of folklore.
 5. Using major chords in the song's harmonization also is a feature of Nigerian and Ethiopian folklore (It is appropriate to recollect that the folklore of African immigrants greatly influenced the emergence of many genres that were the origins of jazz).
 6. Using of pentatonic melody at the methodic of the song what underlines the influence of African people folklore.
- World Music is one of the most perspective music trends which based on the archaic layers including Ukrainian folklore. Its research only begins according to the development of the musical practice.
- Key words:* World music, folklore, melody, rhythm.

Однією з тенденцій розвитку музичної культури на початку ХХІ ст. є змішання, поєднання та взаємопроникнення різних типів музики, як-от класика та рок, класика та реп, джаз та фольклор і т.п. Цей процес, безперечно, сприяє виникненню нових стилів, внутрішньому оновленню вже здавалося б сталих жанрів та еволюції музичної практики. Дослідження процесу становлення нових явищ сучасної культури є актуальною розробкою, яка сприятиме виявленню певних закономірностей, характерних для всього процесу історичного побутування музичного мистецтва та можливих прогнозів щодо його подальших перспектив. World music – це один з провідних напрямків музичної культури ХХ – початку ХХІ ст., що має ще досить невелику історію існування.

На сьогоднішній час існує досить небагато досліджень World Music, серед яких можна виділити праці Я.Литовки, В.Плахотнюк. Проте існує низка праць, присвячених аналізу характерних особливостей музичного фольклору різних країн, а саме В.Гошовського, А.Джонса, У.Ечезона, А.Мерріема, А.Юба.

Метою наукової розробки є аналіз музичних особливостей актуального музичного напрямку сьогоднішнього – World Music на прикладі творчості українського гурту "DAT", в музиці якого здійснюється синтез українських та африканських фольклорних витоків.

Як зазначає Я.Литовка: "Жанр "World Music" є своєрідним синтезом різноманітних етнічних (фольклорних) музичних традицій в єдиному цілому, що супроводжується сучасним поданням матеріалу, актуальним звучанням та роботою з сучасними технологіями" [6, 102]. Цей напрямок, що широко представлений у світовій музичній культурі, представлений також і в українській музичній культурі. В 2009 році в с.Свірж, Перемишлянського району Львівської області було проведено фестиваль культур народів світу "Свірж", на якому виступили Ніно Катамадзе, "Mad Heads XL", "Zdob și Zdub", "Figli di madre ignota", гітарист Енвер Ізмайлов. Через фінансові труднощі його програма не була повністю виконана і надалі він більше не проходив, проте сам факт його заснування свідчить про актуальність цього музичного напрямку.

Спробуємо дослідити ті чинники, які вплинули на формування World Music. Витоки, на які спирається цей напрямок, це, насамперед, найбільш давні, архаїчні форми фольклору, в яких яскраво проявляється синкретизм мислення. Розглянемо особливості фольклору: насамперед африканського, який вплинув на формування і джазу, і World music загалом; та українського, що відповідно має безпосереднє значення для розвитку World music в Україні.

Музика Африки тісно пов'язана з африканськими мовами, більшість з яких – тональні. Як вказує Виноградов: "Тональні мови (вони ж інтонаційні) – мови, яких є фонологічно значимі тони, що слугують для розрізнення лексичних та граматичних значень. Для деяких тональних мов немає достовірних даних про наявність і функцію наголосів" [1, 70]. Це означає, що кожне слово має свій тон, свою висотну характеристику. Мова не просто відображає світ людини та її культуру. Найважливіша функція мови полягає в тому, що вона зберігає культуру і передає її з покоління в покоління. Саме тому мова відіграє таку значну, навіть вирішальну роль у формуванні особистості, національного характеру, етнічної спільності, народу, нації. Народи і племена, що говорять на одній мові, часто споріднені і в музичному відношенні.

Вільгельм фон Гумбольдт, видатний представник німецького класичного гуманізму у своїй роботі "Про відмінність будови людських мов і її вплив на духовний розвиток людства" писав: "У кожній мові закладено самобутній світогляд. Як окремий звук постає між предметом і людиною, так і вся мова в цілому виступає між людиною і природою, що впливає на нього зсередини і ззовні <...>. І кожна мова описує навколо народу, якому вона належить, коло, звідки людині дано вийти лише настільки, оскільки вона тут же вступає в коло іншої мови" [4, 80].

Необхідно відзначити, що в своїй більшості африканська музика вокальна. Мелодія народжується і розвивається у відповідності зі словами. Звідси впливає, що текст впливає на інтонаційний лад мелодії. При перекладенні слів на музику вони зберігають свій сенс в тому випадку, якщо рух мелодії вгору або вниз буде точно відповідати проголошенню складів. Особливо важливо відзначити те, що кожній африканській розмовній мові відповідає певний музичний лад. Так деякі народи, наприклад баганда, знають лише своєрідну пентатоніку, яка складається з 5 ступенів з інтервалами в півтора то-

ну (1,5 тони європейської рівномірної темперації); нігерійська ж музика включає всі тони діатонічного звукоряду і хроматизми, які навіть не входять до нього. Ці звукоряди, що не випробували на собі впливу європейської рівномірної темперації, і вплинули на африканську вокальну та вокально-інструментальну музику. Нетемперованість також призвела до того, що африканці співають європейську музику поза певної тональності і лада, що призводить європейців до помилкового висновку, ніби африканці детонують під час співу. Крім того, виконання вокальної музики у африканських народів засноване на відкритій, "кричущій", дуже насиченій в емоційному плані манері. Ця манера називається шаут (shout), яку В.Симоненко визначає таким чином: "негритянська народна екстатична манера співу з елементами декламації, що характеризується сильною пристрасністю та надривом. Зустрічається у багатьох формах музичного фольклору американських негрів, куди вона перейшла з африканської культової музики. Найбільш характерна для блюзів" [10, 97].

Вокальна музика виконується зазвичай солістом або групою в унісон без гармонійного супроводу. Характерною рисою африканського співу є прийом переклички "поклику і відповіді", коли на заспів соліста відповідає приспів хору. Численні мелодії мають багато спільного: "Контур африканської мелодії нагадує ряд зубців поздовжньої пилки: крутий підйом (зазвичай не вище квінти), за яким слідує повільний спуск, потім інший раптовий підйом і знову спокійний спуск і так далі. По ходу мелодії лад її не змінюється, при цьому складається враження, що мелодія ніби обертається навколо одного або декількох опорних звуків, на яких вона ґрунтується або в напрямку яких розвивається" [5, 57]. Пам'ятаючи, що здебільшого африканська музика вокальна і розвивається відповідно до тональної промови – це призводить до того, що кожна нова строфа африканської пісні повинна злегка відрізнятися своєю мелодією. Слова кожної строфи, навіть в тому випадку, якщо вони містять однакову кількість складів, повинні мати таку висотну будову, при якій би вся мелодія відповідала підвищенню і зниженню складів розмовної мови. Майстерність музиканта полягає в підборі слів таким чином, щоб мелодія залишалася більш-менш постійною. Крім перерахованих правил, розвиток африканської мелодії пов'язано з їх загальноприйнятою традицією співу, при якій один склад не може бути розспіваний на кількох звуках.

Більшість африканських племен на шляху музичної еволюції в 60-х роках ХХ століття знаходилися між монодією та гармонійним складом і досягли рівня органума, що полягає в дублюванні виконуваної мелодії на кварту або квінту нижче. Деякі племена використовували органум терції, уникаючи подвоєння в кварту і в квінту, інші, навпаки використовують подвоєння в кварту, а наприклад народ ман'їка (прибережний народ Замбезі) вже підійшов до використання розвинутої вокальної поліфонії.

За ритмічними особливостями африканські пісні можна розділити на 2 основні групи: з "вільним" і з "фіксованим" ритмом. Основна відмінність між ними полягає в тому, що в першому випадку мелодія пісні супроводжується підкресленням регулярно повторюваних долей часу, а в другому – ритмічний акомпанемент супроводжує спів. Переважна більшість африканських пісень супроводжується активним ритмічним акомпанементом. Тут "слід відзначити різницю між європейським і африканським уявленням про "відбивання" ритму. У нас це виглядає так: за рахунку на чотири або на три ми маємо одну ударну "сильну" долю, яку підкреслюємо. Подібні варіанти рахунку іноді використовуються і африканцем, але для нього це – ритмічні ази. Відчуття ритму у африканця незрівнянно більш розвинене, ніж у європейця. Слова африканських пісень абсолютно вільні у метричному відношенні, вони не збігаються з ударними частками, як це прийнято у європейців" [12, 60]. Африканці підкреслюють ритм своїх пісень постукуванням палиць один по одній, грою на барабанах, грюканням в долоні. Крім використання ритмічних малюнків такого типу, в африканській музиці постійно використовується паралельне звучання двох і більше різних метрів.

Підходячи до африканської музики з точки зору вивчення музичних інструментів, Аллан Меррієм у праці "Африканська музика" [7, 48] робить чотири наступних загальних висновки:

1. Найбільш поширений "інструмент, що акомпанує" – ляскання в долоні, ним супроводжується виконання всіх основних видів пісень.

2. Значення барабанів істотно відрізняється в різних частинах Африки, але залишається безсумнівним в сенсі використання цих інструментів майже кожною африканською народністю. Як вказує А.Юба: "на півночі Нігерії (країна хауса) рідко зустрічаються майстри-барабанщики (північні жителі – блискучі виконавці на струнних та духових інструментах), в той час як Західна Нігерія – батьківщина легендарних "барабанів, що розмовляють" [12, 67-68].

3. Багатство і різноманітність форм африканського інструментарію разюче, і в цьому з Африкою не може зрівнятися жодна музична культура світу. У Ечезона у праці "Музика народу ібо" зазначає: "всі африканські інструменти поділяються на 4 основні групи: мембранофони, ідіофони, аерофони, кордофони. Однак головне значення в музиці мають барабани" [11, 94].

4. Музичні інструменти в Африці можуть об'єднуватися в тому чи іншому складі для ансамблевого виконання, можуть існувати самі по собі в сольній практиці, а також використовуватися в якості акомпанементу до пісні.

Дж. Михайлов відмічає, що "африканська музика протягом всієї своєї історії тісно пов'язана з "паралельними рядами" – словом або танцем, культовим дійством або суспільним процесом. Ця "зв'язаність" музики робить її невід'ємною частиною африканської повсякденності, причому мало не кожен

член африканської громади в рівній мірі є її володарем. Адже соціальна і культурна значимість музики в житті африканця – факт абсолютно очевидний" [9, 14-15].

Якщо порівнювати з європейською традицією, яка розділила музичне мистецтво на безліч компонентів, на окремі види мистецтв, в тому числі на пісню і танець, відокремивши звук від його пластичного вираження, то за словами Михайлова, сила впливу африканської музики і полягає в цьому синкретизмі.

Якщо виходити з теорії спільності походження світового фольклору, як однієї з найбільш ранніх стадій розвитку культури людства, де подібною є невербальна комунікація (жести, міміка), то можна припустити можливість існування єдиної інтонаційної бази. Ранні зразки фольклору різних народів вельми подібні між собою. Поступове залучення всіх членів суспільства в спільну творчість, на тлі якої, однак, вільно міг розвиватися окремих індивідуум, створило унікальну форму концентрату первинної культури кожного народу. Дана характерна риса фольклору, а саме відсутність поділу на виконавця і аудиторію стало фундаментальною особливістю всієї естрадної музики, зокрема джазу та рок-музики.

Розглянемо тепер особливості українського фольклору. Якщо фольклор народів Африки заснований на ритмічному розмаїтті, що переважає над мелодійним началом, то європейський фольклор є повною протилежністю в цьому. Прикладом може слугувати український музичний фольклор. При розгляді характерних особливостей українського фольклору, можна помітити, що мелодика українських народних пісень відрізняється інтонаційно-мотивною, метро-ритмічною різноманітністю, що залежить від змісту і соціальної функції того чи іншого фольклорного зразка, жанру чи виду, місця побутування. Найбільш елементарними щодо звукоряду і діапазону, ритму і структури є календарно-обрядові пісні. За ними слідує танцювальні мелодії та гумористичні пісні. Найбільш розвинені в області мелодійної будови є історичні, побутові та ліричні пісні. Їх звуковий діапазон буває більше октави, синтаксис значно складніший, з очевидним ухилом в асиметрію (особливо в протяжних наспівах). Початок мелодій припадає на різні ступені ладу, частіше закінчуючись на першому або п'ятому ступені ладу. В процесі розвитку часто спостерігається прийом оспівування (в основному, доміанти та тоніки), який іноді призводить до зміни ладових устоїв. Мелодійний рух поступеневий. Стрибки на широкі інтервали заповнюються, як правило, сумісно-ступінчастими ходами.

Українська народна музика позначена розвиненим багатоголоссям. Виділяються два основних його типи: гомофонно-гармонійне і підголоскове. Є пісні, які об'єднують окремі елементи цих двох типів. В гомофонно-гармонічних піснях основний мелодичний голос – верхній, а решта складає гармонійний фон. В основі голосоведіння – рух паралельними терціями, зрідка – секстами. В кадансах голоси розходяться в октаву або сходяться в унісон. До гомофонно-гармонійних належать більшість пісень літературного походження, пісень-романсів, а також чимало танцювальних і гумористичних з кількістю голосів від двох до чотирьох. Яскравою стильовою своєрідністю відрізняються підголоскові пісні, в основному протяжні. В основі голосоведіння – чергування терцій, квінт і октав (в кадансах). Специфічною рисою, яка визначає національне звучання підголоскової пісень, є рух паралельними квінтами і особливо тризвуками. Кожен голос самостійний.

Як вказує М.Гордійчук: "специфічний національний стиль народної музики визначається не тільки структурою мелодики або особливостями багатоголосся. Велике значення в цьому набувають її ладові основи і метро-ритмічна структура" [3, 37]. В українській народній музиці в результаті багатоголосового розвитку виробилася система ладів. Найбільш поширені з них – іонійський, лідійський, міксолідійський, еолійський, фрігійський, дорійський, гармонійний мінор, двічі гармонійний мінор, змінний мажоромінор і мінор-мажор, однойменний мажоромінор. В ладовому розмаїтті української народної музики значну роль відіграє принцип зіставлення окремих ладів, їх змінність, внутрішньо ладове зміщення. Великий вплив на особливості ладового виразу надають явища варіантності інтонаційного розвитку, коли один і той же інтервал (наприклад: терція або чиста кварта) залежно від мелодійного контексту та емоційного змісту може мати кілька якісно відмінних варіантів. Внаслідок цього лад української народної музики незрівнянно гнучкіше й багатше загальноприйнятої дванадцяти ступеневої теорії.

Метро-ритміці української народної музики притаманні квадратно-симетричні побудови (частіше в рухливих мелодіях), а також різноманітні типи вільних метрів (змінних і змішаних, відсутність розділу на такти). Найбільш вільну метрику мають думи, плачі, а також протяжні багатоголосні пісні. Як зазначає М.Гордійчук: "в процесі виконання значну роль відіграє імпровізація. Прагнучи глибше розкрити поетичні образи та їх емоційний зміст народні виконавці варіюють основний музичний матеріал в різних куплетах пісні, широко застосовуючи при цьому прийом внутрішньо складових розспівів" [2, 37].

Отже, спробуємо проаналізувати композицію, написану в стильовому напрямку World Music – "Звільнилася" групи "Dat" з альбому "Жало". Звернувши увагу на текст пісні, можна виділити особливість: всі рядки закінчуються словами з закінченням на звук "а", тільки останнє слово – на "о" в слові "минуло".

Вийшла, вийшла душа з тіла,
Та й блука довкола.
Неприкаяні, несміла,
Заховали гола.

Вийшла, вийшла долі Сіла,
Дай когось гукала,
Задивляюсь довкола,
Когось все шукала.
Я сі сіяла, я сі віяла,
Когось гукала,
Влітку-батогиб землю міряла,
Досхочу літала.
Досхочу літала, суму не знала,
Забула,
Мала бігала, стала виросло,
Минуло.

Таким чином, засобами поезії створюється образ замкнутого кола і неможливості розірвати це коло. Тим більше, що образ неприкаяної душі, її вихід з тілесної оболонки в фольклорі характерний для текстів псалмів:

Вийшла, вийшла душа з тіла,
Та й блука довкола.
Неприкаяні, несміла ...

Цій ідеї підпорядковані всі засоби виразності пісні, починаючи з її вербального тексту. У пісні непостійна складочислова форма (тільки в 2 куплеті 5 складів, однак і та весь час змінюється). Це є нетиповим для народних пісень з їх чіткою складочисловою структурою, по приналежності до певних видів якої ці пісні і відрізняють одну від одної (наприклад: колядки зі складочисловою структурою 5 + 5 і петрівські, що мають структуру 5 + 3). В даному випадку можна спостерігати поширення коломийкової типу. Про цю тенденцію писав В.Гошовський: "Розповсюдження " коломийкового мислення" на Східну Україну призвело до виникнення пісень з трансформованою коломийковою формою" [3, 151]. Ритмоформула першого куплету пісні "Звільнилася" представляє трохи змінену модель коломийки, що відповідає типу 1, підгрупа а) коломийка у первинній формі без приспіву (за системою В.Гошовського) [3, 151].

Мелодика пісні ґрунтується на звукоряді домінантової пентатоніки d – e – fis – a – c з опорним основним звуком d. Мелодійна лінія розвивається за принципом варіювання, найбільш уживаною інтонацією є повторення тоніки, до якої мелодія щоразу повертається в кінці фрази. Така повторність на одному звуці характерна для мелодики українських народних пісень, а в даному випадку використовується для створення образу невтомного пошуку.

В повторенні приспіву присутні елементи імпровізаційності в рамках даної пентатоніки, яка широко використовується в різних стильових напрямках джазу для обігравання домінантової функції. Ця постійна "домінантовість" в мелодії ще більш підкреслюється її гармонізацією: вся пісня витримана на одному акорді – D7 (що є характерною ознакою в деяких стильових напрямках джазової та рок-музики). У манері розспіву, у використанні глісандо і квінтового бурдона в мелодії (як імітація ліри), спостерігаються риси народного співу, оригінально відображені за допомогою студійної техніки накладання голосів і різних обробок. Аранжування пісні зазнає впливу груп "Enigma" і "Deep Forest" (наприклад, партія ударних інструментів написана в стилі хіп-хоп (реп), що часто використовується цими групами).

За структурою пісня являє собою варіант куплетної форми, типу ABABB. Після проголошення слова "минуло" в останньому приспіві на мить рух припиняється і на тлі D7 – акорду скрипок звучить тільки "електронна" луна цього слова. Замкнуте коло розірваний, душа нарешті "Звільнилася".

Розглянута вище пісня являє собою зразок композиції, що належить до напрямку World Music, відмінною рисою якого є використання семплів вокального та інструментального фольклору народів світу (звідси і походить назва World – світова музика). Часто замість семплів використовується живе звучання народних інструментів, а також вокалу в народній співочій манері. Комплекс засобів музичної виразності, що використовуються у пісні "Звільнилася" підтверджує вищевикладене:

1. використання коломийкової ритмоформули в основі пісні, що говорить про поширення коломийкової мислення по всій Україні з західної її території, котрий знайшов переломлення у творчості поп-групи, яка не належить до західного регіону (м.Сміла).

2. використання в тексті пісні слів, характерних для західноукраїнського діалекту.

3. варіантний розвиток мелодійного матеріалу у вокальній партії, що походить від народного музикування.

4. в багатоголосній манері співу, що використовується в приспіві, проглядається зв'язок з бурдонною фактурою фольклору.

5. використання витриманого мажорного акорду в гармонізації пісні також характерно для нигерійського і ефіопського фольклору (тут доречно нагадати, що, фольклор африканських переселенців у великій мірі вплинув на виникнення багатьох жанрів, що стали витоками джазу).

6. використання домінантової пентатоніки в основі мелодики пісні, що говорить про вплив фольклору народів Африки.

Отже, можна зробити висновок, що у World Music найбільш яскраво проявляється така тенденція розвитку музичного мистецтва, як звернення до фольклорних начал, яке у той чи іншій мірі при-

таманне для всієї історії розвитку музичного мистецтва та поєднання вже відомих явищ, що сприяє появі нового стилю. Як вірно відмічено В.Плахотнюк: "World Music – із самого початку еклектичний напрям, що містить в собі джазову, рок- і поп-музичну інтонацію, прийшов у простір України також не знезацька, а на підставі тих глибинних архаїчних фольклорних інтонацій, які перевтілюються в своєрідні обробки" [8, 8]. World Music є одним з перспективних музичних напрямків, що базується на архаїчних пластах, в тому числі й українського фольклору, дослідження якого лише розпочинається, відповідно до розвитку й музичної практики. Вивчення популярних стилів музичної культури уявляється нам перспективною проблематикою, аналізу якої буде присвячено досить багато наукових напрацювань.

Література

1. Виноградов В.А. Тональные языки / В.А.Виноградов // Большая советская энциклопедия. – М.: Советская энциклопедия, 1977. – Т. 26. – С.70.
2. Гордійчук М. Українська народна музика / М.Гордійчук // Фольклор і фольклористика. – К.: Музична Україна, 1979. – С.5-48.
3. Гошовский В. У истоков народной музыки славян. Очерки по музыкальному славяноведению / В.Гошовский. – М.: Советский композитор, 1971. – 305 с.
4. Гумбольдт В. фон. О различии строения человеческих языков и его влиянии на духовное развитие человечества / Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию. – М.: Прогресс, 1984. – С. 37-297.
5. Джонс А. Африканское пение / А. Джонс // Очерки музыкальной культуры народов тропической Африки. – М.: Музыка, 1973. – С.53-61.
6. Литовка Я.В. "Word-Music" як засіб національної ідентифікації в умовах глобалізації / Я.В.Литовка // Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць. – К.: Київський національний університет культури і мистецтв, 2013. – Вип. 28. – С.101-107.
7. Мэрриэм А. Африканская музыка / А. Мэрриэм // Очерки музыкальной культуры народов тропической Африки. – М.: Музыка, 1973. – С.42-52.
8. Очерки музыкальной культуры народов тропической Африки / Под ред. Дж. Михайлова. – М.: Музыка, 1973. – 197 с.
9. Плахотнюк В.Г. Етнокультурні виміри поп-культури у становленні виконавських естрадних колективів / В. Г. Плахотнюк // Міжнародний науковий журнал "Науковий огляд". – Т.6, №5 (2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sciary.com/journal-scientific-scirew-article-255852>.
10. Симоненко В. Лексикон джаза / В. Симоненко. – К.: Музична Україна, 1981. – 111 с.
11. Эчезона У. Музыка народа ибо / У. Эчезона // Очерки музыкальной культуры народов тропической Африки. – М.: Музыка, 1973. – С.84-96.
12. Юба А. Нигерийская музыка / А. Юба // Очерки музыкальной культуры народов тропической Африки. – М.: Музыка, 1973. – С.62-69.

References

1. Vinogradov V.A. Tonal'nye iazyki / V.A.Vinogradov // Bol'shaia sovetskaia entsiklopediia. – M.: Sovetskaia entsiklopediia, 1977. – T. 26. – S.70.
2. Hordiichuk M. Ukrainska narodna muzyka / M.Hordiichuk // Folklor i folklorystyka. – K.: Muzychna Ukraina, 1979. – С.5-48.
3. Goshovskii V. U istokov narodnoi muzyki slavian. Ocherki po muzykal'nomu slavianovedeniiu / V.Goshovskii. – M.: Sovetskii kompozitor, 1971. – 305 с.
4. Gumbol'dt V. fon. O razlichii stroeniia chelovecheskikh iazykov i ego vliianii na dukhovnoe razvitie chelovechestva // Gumbol'dt V. fon. Izbrannye trudy po iazykoznaniiu. – M.: Progress, 1984. – S. 37-297.
5. Dzhons A. Afrikanskoe penie / A. Dzhons // Ocherki muzykal'noi kul'tury tropicheskoi Afriki. – M.: Muzyka, 1973. – S.53-61.
6. Lytovka Ya.V. "Word-Music" yak zasib natsionalnoi identyfikatsii v umovakh hlobalizatsii / Ya.V.Lytovka // Visnyk KNUKіM: Zb. nauk. prats. – K.: Kyivskyi natsionalnyi universytet kultury i mystetstv, 2013. – Vyp. 28. – S.101-107.
7. Merriem A. Afrikanskaia muzyka / A. Merriem // Ocherki muzykal'noi kul'tury narodov tropicheskoi Afriki. – M.: Muzyka, 1973. – S.42-52.
8. Ocherki muzykal'noi kul'tury tropicheskoi Afriki / Pod red. Dzh. Mikhailova. – M.: Muzyka, 1973. – 197 s.
9. Plakhotniuk V.H. Etnokulturni vymiry pop-kultury u stanovlenni vykonavskykh estradnykh kolektyviv / V.H. Plakhotniuk // Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Naukovyi ohliad". – T.6, №5 (2014) [Elektronyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.sciary.com/journal-scientific-scirew-article-255852>.
10. Symonenko V. Leksykon dzhaza / V. Symonenko. – K.: Muzychna Ukraina, 1981. – 111 s.
11. Echezona U. Muzyka naroda ibo / U. Echezona // Ocherki muzykal'noi kul'tury narodov tropicheskoi Afriki. – M.: Muzyka, 1973. – S.84-96.
12. Iuba A. Nigeriiskaia muzyka / A. Iuba // Ocherki muzykal'noi kul'tury narodov tropicheskoi Afriki. – M.: Muzyka, 1973. – S.62-69.